

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดคดีจำหน่ายยาเสพติดของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณีทัณฑสถานหญิงกลาง” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งแบ่งการศึกษาวิจัยออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้ คือ

1. การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Survey) โดยทำการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง จากหนังสือ ตำราเอกสารทางวิชาการ ผลการวิจัย วิทยานิพนธ์ ตลอดจนบทความบทความที่เกี่ยวข้อง
2. การรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Survey) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้ต้องขังหญิงคดีจำหน่ายยาเสพติดในทัณฑสถานหญิงกลาง เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่จะนำมาศึกษาวิเคราะห์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งจัดทำขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีลักษณะคำถาม 2 แบบ คือ

1. คำถามปลายปิด (Closed-ended Questionnaire) ซึ่งกำหนดคำถามที่มีคำตอบให้ผู้ตอบเลือกตอบตามที่กำหนด
2. คำถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) ซึ่งเป็นคำถามที่เปิดกว้างให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

เนื้อหาของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งจะศึกษาในเรื่อง อายุ ภูมิลำเนา ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ ประวัติการกระทำผิด ประวัติการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ชนิดยาเสพติดที่ถูกตัดสิน ลักษณะการจำหน่ายยาเสพติด กำหนดโทษที่ได้รับ มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมหรือสภาพแวดล้อม ซึ่งจะศึกษาในเรื่อง สภาพของครอบครัว ชุมชนที่อยู่อาศัย การคบหาเพื่อน

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยา ซึ่งจะศึกษาในเรื่อง บุคลิกภาพ ทศนะ ต่อการกระทำผิด ทศนะต่อผลการกระทำผิด ทศนะด้านกฎหมาย

ข้อคำถามในส่วนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด โดยคำถามเป็นแบบ ประเมินค่า (Rating Scale) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตาม แบบวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามในเชิงบวก และข้อคำถามในเชิงลบ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนตามระดับการประเมิน ดังนี้

ข้อคำถามในเชิงบวก (P)	คะแนน	ข้อคำถามในเชิงลบ (N)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
เห็นด้วย	4	ไม่เห็นด้วย
ไม่แน่ใจ	3	ไม่แน่ใจ
ไม่เห็นด้วย	2	เห็นด้วย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ย เพื่อทำการประเมินระดับความเห็น เกี่ยวกับคำถามในส่วนที่ 2 และ 3 จะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ โดยใช้ วิธีการคำนวณความกว้างของชั้น ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

ข้อคำถามในเชิงบวก (P)	คะแนน	ข้อคำถามในเชิงลบ (N)
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.24-5.00	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
เห็นด้วย	3.43-4.23	ไม่เห็นด้วย
ไม่แน่ใจ	2.62-.423	ไม่แน่ใจ
ไม่เห็นด้วย	1.81-2.61	เห็นด้วย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1.00-1.80	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ มาตรการป้องกัน และแนวทางแก้ไขการกระทำผิดคดีจำหน่ายยาเสพติดของผู้ต้องขังหญิงในทัณฑสถานหญิงกลาง มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้ต้องขังหญิงเด็ดขาดคดีจำหน่ายยาเสพติด ที่ต้องขังในทัณฑสถานหญิงกลาง จำนวน 818 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2549) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยใช้ตารางของยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% กำหนดความคลาดเคลื่อน (e) 0.05 พบว่าต้องใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นจำนวน 269 คน

สูตรที่ใช้ คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของมวลประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$\begin{aligned} n &= \frac{818}{1 + (818 \times 0.05^2)} \\ &= 268.63 \end{aligned}$$

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดยรวบรวมจากเอกสาร หนังสือ บทความ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดเนื้อหาและขอบเขตของแบบสอบถาม จากการสรุปข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม
3. ทำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ตรงตามเนื้อหา และเหมาะสมกับการศึกษา
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบเบื้องต้น (Pre-test) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยทดสอบจากกลุ่มผู้ต้องขังเด็ดขาดหญิงคดีจำหน่ายยาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.893 จากนั้น นำแบบสอบถามที่ทดสอบแล้วมาปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ และปรับปรุงให้เหมาะสมไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ โดยดำเนินการทำหนังสือขออนุมัติการทำสารนิพนธ์ต่ออธิบดีกรมราชทัณฑ์ก่อนเก็บข้อมูล เมื่อได้รับการอนุมัติแล้ว ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างทำโดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถาม และมีเจ้าหน้าที่ของทัณฑสถานช่วยดูแล จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ และประมวลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS หรือ Statistical Package for Social Science) ซึ่งจะนำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษานำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) บรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

$$P = \frac{\sum f \times 100}{N}$$

P	แทน	ร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ / จำนวนคำตอบ
N	แทน	จำนวนผู้ต้องคำถามทั้งหมด

2. ใช้ค่าเฉลี่ยนำหน้าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
f	แทน	จำนวนความถี่ของแต่ละคำตอบ
x	แทน	ค่าคะแนนคำตอบในแต่ละข้อมูล
N	แทน	จำนวนคำตอบทั้งหมด

3. ใช้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ความคิดเห็นร่วมกับค่าเฉลี่ย (Means) เพื่อแสดงลักษณะการกระจายของข้อมูล

$$S.D = \frac{\sqrt{\sum f(x - \bar{x})^2}}{N - 1}$$

$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
f	แทน	จำนวนความถี่ของคำตอบ
x	แทน	ค่าคะแนนในแต่ละข้อ
N	แทน	จำนวนคำตอบทั้งหมด

การนำเสนอผลการศึกษา

ในการนำเสนอผลการศึกษา ผู้ศึกษานำเสนอในรูปแบบสถิติพรรณนา และตารางประกอบบรรยาย